

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 15C/192/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244572
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Otília Belavá
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2014:1111244572.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudkyňou JUDr. Otíliou Belavou v právnej veci navrhovateľky: X.. E. N.vá, nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, Bratislava, zastúpená advokátskou kanceláriou: FUTEJ & Partners, s.r.o., sídlo Radlinského 2, Bratislava, IČO: 35 955 341, proti odporcovi : Slovenská republika zastúpená Národnou bankou Slovenska, sídlo Imricha Karvaša 1, Bratislava, o náhradu škody vo výške 20.386,04 EUR s prísl. podľa zák. č 514/2003 Z.z.

rozhodol:

Súd návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie z a m i e t a .

Súd návrh vo veci samej z a m i e t a .

Súd odporcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Návrhom z 22.12.2011, doručeným súdu 30.12.2011, doplnený podaniami zo 17.01.2013 doručené súdu 25.01.2013 (č.l. 26), z 11.04.2013 doručené súdu 14.02.2014 (č.l. 94), z 11.06.2013 doručené súdu 17.02.2014 (č.l. 105), z 10.01.2014 doručené súdu na pojednávaní 17.06.2014 sa navrhovateľka domáha, aby súd zaviazal odporcu na náhradu škody vo výške 20.386,04 EUR s príslušenstvom, titulom nesprávneho úradného postupu Národnej banky Slovenska (ďalej už len NBS) pri výkone dohľadu nad **PODIELOVÝM DRUŽSTVOM SLOVENSKEJ INVESTÍCIE**. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že ako členka **PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKEJ INVESTÍCIE** (ďalej už len Družstvo) vložila peňažné prostriedky do Družstva za účelom ich zhodnotenia, nakoľko Družstvo zhromažďovalo peňažné prostriedky od svojich členov a zabezpečovalo ich zhodnocovanie podľa zákona č. č.566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch ZoCP). Družstvo tak

robilo na základe verejnej ponuky v rámci Prospektu investície, ktorý schválil Úrad pre finančný trh rozhodnutím UFT -002/2002/SPI z 21.03.2002, ktoré nadobudlo právoplatnosť 28.03.2002. Nadobúdanie majetkových hodnôt z peňažných prostriedkov zhromaždených na základe verejnej ponuky Družstva a ich spravovanie v rámci Prospektu investície upravovala zmluva, ktorú uzatvorili ako zmluvné strany Družstvo a CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. (ďalej Obchodník s CP) s názvom Zmluva o správe portfólia cenných papierov, uzavretá podľa zákona o cenných papieroch, o správe aktív podľa Obchodného zákonníka, ktorá bola menená a doplňovaná. Miera zhodnotenia peňažných prostriedkov vložených navrhovateľkou do Družstva mala byť v súlade s Prospektom investície a podľa zmluvy vo výške 8% p.a.. Družstvo na zhodnocovanie peňažných prostriedkov používalo výhradne spoločnosť CAPITAL INVEST, o.c.p.. Obchodník s CP vykonával činnosť obchodníka s cennými papiermi podľa zákona o cenných papieroch č.566/2001 Z.z., na základe povolenia na poskytovanie investičných služieb

NBS do 01.03.2011, kedy NBS bolo odobraté povolenie na poskytovanie investičných služieb. Nad činnosťou Družstva a Obchodníka s CP mala právomoc vykonávať dohľad NBS v súlade so zákonom č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska, v súlade so zákonom č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZoCP), ako aj zákonom č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Navrhovateľka vložila peňažné prostriedky do Družstva nakoľko sa spoliehala, že Družstvo a aj Obchodník s CP sú subjekty, nad ktorými je vykonávaný dohľad NBS tak, že bude zabezpečené ich riadne fungovanie a tým budú nielen ochránené jej peňažné prostriedky, ale budú aj zhodnotené v garantovanej výške.

Navrhovateľka sa od Družstva dozvedela, že Obchodník s CP s Družstvom k 30.04.2010 skončil spoluprácu, že Družstvu neodovzdal žiadne portfólio cenných papierov, ani zverené peňažné prostriedky; a že z tohto dôvodu Družstvo nemá prostriedky na výplatu navrhovateľkou zverených finančných prostriedkov, vrátane ich zhodnotenia. V dôsledku vyššie uvedeného konania Obchodníka s CP v spojení s jeho činnosťou pre Družstvo tak vznikla navrhovateľke škoda, ktorá predstavuje sumu, o ktorú sa zmenšil jej majetok, pretože Družstvo navrhovateľke nevyplatilo finančné prostriedky zhodnotené o dohodnutý zisk.

Navrhovateľka v návrhu uviedla, že odporca v dôsledku nesprávneho úradného postupu NBS, porušením zákonných ustanovení týkajúcich sa dohľadu, zodpovedá za škodu spôsobenú navrhovateľke, čím jej vznikla škoda v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom NBS pri výkone dohľadu nad činnosťou Obchodníka s CP, ktorý vykonával pre Družstvo činnosť podľa Zmluvy, keď po zistení závažných a podstatných nedostatkov v činnosti Obchodníka s CP NBS neurobila riadne a včas úkony potrebné na nápravu zistených nedostatkov, ani na ich zamedzenie do budúcnosti, pričom musela vedieť z charakteru zistených porušení, že nedostatky v činnosti Obchodníka s CP zasahujú do práv a právom chránených záujmov Družstva vo vzťahu k jeho záväzkom voči členom, ktorí mu zverili prostriedky na ich zhodnotenie. Nesprávny úradný postup NBS ďalej spočíva v tom, že vo vzťahu k Družstvu NBS nevykonala potrebné opatrenia na zabránenie vzniku škody (na majetku tvorený z vložených prostriedkov jeho členov), zverený Obchodníkovi s CP. NBS najmä neupozornila včas Družstvo na možnosť rizika vyplývajúceho z jeho spolupráce s Obchodníkom s CP. NBS zbytočnými prietahmi, resp. svojou nečinnosťou spôsobila, že neprijala v konaní voči Družstvu a Obchodníkovi s CP vhodné opatrenia, ktorými by zabezpečila, že Družstvo a Obchodník s CP by nemohol so svojím majetkom nakladať inak, než za účelom uspokojenia pohľadávky navrhovateľky, čím obchodník s CP mohol pokračovať v protiprávnom konaní na ujmu Družstva a tretích osôb vrátane navrhovateľky až do 01.03.2011, kedy NBS odobrala Obchodníkovi s CP povolenie na poskytovanie investičných služieb.

Pôvodne bol návrh podaný na sumu 448,48 EUR s prísl., ktorý bol podaním z 22.07.2013, doručeným súdu 26.07.2013 rozšírený o 19.937,56 EUR s prísl., o čom súd podľa § 95 O.s.p. rozhodol uznesením z 26.03.2014 pod č.k. 15C/192/2011-133.

Odporca sa k návrhu vyjadril písomne podaním z 15.05.2012 doručenom súdu 18.05.2012 (č.l. 14) v spojení s podaním z 18.09.2012 doručeným súdu 05.10.2012 (č.l. 19), z 22.07.2013 doručeným súdu 28.02.2014 (č.l. 111), z 02.04.2014 doručeným súdu 03.04.2014 (č.l. 134) a 12.05.2014 doručené súdu na pojednávaní 17.06.2014 s tým, že navrhovateľka si mala svoju pohľadávku uplatniť v konkurznom konaní, nakoľko na Družstvo bol vyhlásený konkurz uznesením Okresného súdu Bratislava I pod sp. zn. 3 K 95/2010 z 11.04.2011, ktoré bolo dňa 18.04.2011 zverejnené v Obchodnom vestníku v časti 75B pod číslom 75/2011, pod zn. K000394. V ďalšom odporca uviedol, že Podielové družstvo slovenské investície a jeho dcérske spoločnosti - Euro Družstvo slovenské investície, Dolárové družstvo slovenské investície a Sporiteľné družstvo stred BB „ v konkurze“ - vystupujúce pod spoločným logom „ Slovenské investície“ - sú podnikateľské subjekty, ktoré vznikli a vykonávali činnosť podľa Obchodného zákonníka. Za celkovú činnosť Družstva zodpovedá a v mene Družstva koná predstavenstvo ako štatutárny orgán družstva, ktorý riadi činnosť družstva a rozhoduje o všetkých záležitostiach družstva, pokiaľ nie sú zákonom, stanovami alebo rozhodnutím členskej schôdze vyhradené inému orgánu družstva. Navrhovateľka ako investor musela vedieť, že s takouto investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov tak, ako to ustanovuje § 129 ods. 1 písm. b) zákona č. 566/2001 Z.z. ZoCP. Spoliehanie sa na to, že Družstvo a Obchodník s CP sú subjekty, nad ktorými je vykonávaný dohľad NBS, pričom pod týmto dohľadom budú peňažné prostriedky

zhodnotené v garantovanej výške (8% p.a.), sú účelové a založené na neznalosti právnych predpisov. Odporca vo vyjadrení uviedol, že Úrad pre finančný trh (ktorého kompetencie pri výkone dohľadu prešli od 01.01.2006 na NBS) schválil pre Družstvo dňa 21.03.2002 - Prospekt investície podľa § 127 ods. 2 ZoCP (právoplatným dňa 28.03.2002), na základe ktorého bolo Družstvo oprávnené ponúkať majetkové hodnoty s lehotou verejnej ponuky majetkových hodnôt 10 rokov. Prospekt investície je svojou povahou informačný dokument, ktorého účelom je investorom poskytnúť dostatok informácií pre ich investičné rozhodnutie. Pri jeho schvaľovaní orgán dohľadu postupuje podľa § 127 ods. 4 v spojení s § 125 ods. 7 ZoCP a posudzuje najmä jeho úplnosť (teda či obsahuje všetky údaje podľa § 128 ods. 1 ZoCP), vzájomný súlad predložených údajov a ich zrozumiteľnosť. Za pravdivosť údajov v Prospekte investície zodpovedá štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, ktorého vyhlásenie o tom, že skutočnosti uvedené v Prospekte investície sú úplné a pravdivé ako aj jeho podpis, ktorý Prospekt investície musí obsahovať (§128 ods. 1 písm. h) ZoCP). Zákonnej úprave odporuje a je zavádzajúce tvrdenie navrhovateľky, že schválený Prospekt investície obsahoval aj samotnú Zmluvu o správe portfólia. Prospekt investície má podľa zákona obsahovať a obsahuje iba zoznam zmlúv, ktoré zabezpečujú odbyt výrobkov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt alebo realizáciu služieb, ktoré poskytuje, čo je povinná náležitosť prospektu podľa § 128 ods. 1 písm. a) bodu 10 ZoCP. ZoCP však nepožadoval, aby pri schvaľovaní prospektu boli predložené samotné zmluvy (požadoval len ich zoznam) a schválený Prospekt investície tieto zmluvy nikdy neobsahoval. Schválenie Prospektu v žiadnom prípade neznamenalo schválenie Zmluvy. Schválením Prospektu investície nevznikol medzi Družstvom a Obchodníkom s CP zmluvný vzťah (prípadné nedodržanie povinností zo zmluvy medzi Družstvom a Obchodníkom s CP zo strany Obchodníka s CP by bolo porušením ich zmluvného vzťahu, ale nie porušením Prospektu investície.

Odporca uviedol, že NBS vykonávala dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt len v zákonom vymedzenom limitovanom rozsahu, a to dohľad nad plnením povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt ustanovených v ZoCP, teda kontrolovala zverejnenie schváleného Prospektu investície pred začatím verejnej ponuky (§ 126 ods. 2 ZoCP a § 127 ZoCP), aktuálnosť prospektu investície počas lehoty trvania verejnej ponuky, plnenie informačných povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a splnenie povinnosti predložiť pred zverejnením NBS na posúdenie oznámenia o verejnej ponuke majetkových hodnôt, ako aj dodržiavanie ustanovenia § 126 ods. 5 ZoCP. Až s účinnosťou od 01.06.2010 bola NBS oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt dodržiava schválený Prospekt investície. NBS teda nevykonávala a ani nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, pretože by to bolo nezákonným prekročením jej kompetencie.

Z polročných správ Družstva predkladaných Družstvom NBS nevyplývali žiadne indície a ani informácie o zhoršení finančnej situácii Družstva, ktorá by ohrozila vyplácanie vyrovnávacích podielov či podielov na zisku jeho členom. Družstvo od začiatku obchodnej spolupráce s Obchodníkom s CP, nemalo žiadne výhrady k činnosti Obchodníka s CP a ani nikdy NBS neoznámilo, že Obchodník s CP neoprávnené vyúčtováva odmenu alebo si inak neplní povinnosti vyplývajúce zo zmluvy uzatvorenej s Družstvom, ale ani nikdy nepodalo žiadnu súdnu žalobu, že Obchodník s CP nekoná v súlade s uzatvorenou zmluvou, prípadne svojim konaním spôsobuje škodu Družstvu. Až po ôsmich rokoch vzájomnej spolupráce s Obchodníkom s CP, listom doručeným NBS dňa 15.04.2010, Družstvo žiadalo o preskúmanie postupu Obchodníka s CP a vykonanie dohľadu na mieste. Družstvo sa nedomáhalo svojich nárokov voči Obchodníkovi s cennými papiermi na príslušnom súde, ale žiadalo okamžitú nápravu od NBS. NBS po podaní podnetu Družstvom a oboznámení sa s informáciami uvedenými v podnete vykonala ihneď v období od 20.04.2010 do 06.05.2010 u Obchodníka s CP dohľad na mieste, pri ktorom bolo zistené, že Obchodník s CP neposkytoval pre Družstvo investičnú službu riadenie portfólia v zmysle ZoCP. Vzhľadom na podozrenie z možného poškodenia klientov Obchodníka s CP, v záujme ochrany klientov Obchodníka s CP vydala NBS rozhodnutie č. ODT-8305/2010 z 12.07.2010 o predbežnom opatrení, ktorým Obchodníkovi s CP uložila zdržať sa nakladania s majetkom klientov zvereným Obchodníkovi s CP bez predchádzajúceho písomného súhlasu NBS. Rozhodnutím č. ODT-8305-5/2010 z 21.12.2010 NBS odobrala Obchodníkovi s CP povolenie na poskytovanie investičných služieb z dôvodov uvedených v § 156 ods. 2 písm. a) ZoCP. V rozhodnutí boli uvedené aj iné porušenia ZoCP. Proti rozhodnutiu podal Obchodník s CP rozklad. V konaní o rozklade ako druhostupňový orgán rozhodovala Banková rada Národnej banky Slovenska, ktorá napadnuté prvostupňové rozhodnutie potvrdila rozhodnutím č. GUV-274/2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 04.03.2011.

V ďalšom odporca uviedol, že NBS listom z 20.04.2010 vyzvala Družstvo, aby predložilo žiadosť o schválenie dodatku prospektu investície tak, aby Družstvo mohlo pokračovať v zhodnocovaní finančných prostriedkov, keďže v Družstve nastali zmeny týkajúce sa údajov zahrnutých do prospektu investície, ktoré by mohli mať vplyv na hodnotenie ponúkaných majetkových hodnôt investorom a v dôsledku ktorých sa stala neaktuálna podstatná časť prospektu investície. Družstvo podalo dňa 28. 04.2010 žiadosť o schválenie dodatku k Prospektu investície. Keďže žiadosť bola neúplná, NBS vyzvala Družstvo na odstránenie nedostatkov. Družstvo požiadalo trikrát o predĺženie lehoty na odstránenie nedostatkov celkovo na sto dvadsať dní, avšak nedostatky neodstránilo. NBS ako prvostupňový orgán dohľadu nad finančným trhom, rozhodnutím č. OPK-5664/1-5/2010 z 26.08.2010 konanie o žiadosti Družstva zastavila. Družstvo podalo proti uvedenému rozhodnutiu rozklad. O rozklade ako druhostupňový orgán rozhodovala Banková rada NBS, ktorá prvostupňové rozhodnutie potvrdila rozhodnutím č. GUV-1744/2010 z 08.12.2010. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 16.12.2010. Medzičasom NBS ako prvostupňový orgán dohľadu nad finančným trhom, listom pod č. ODT-10890/2010 z 27.08.2010 doručila Družstvu oznámenie o začatí konania za porušenie § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c) a h) ZoCP a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 ZoCP, a to tým, že Družstvo nedodržiavalo schválený Prospekt investície a že skutočnosti v ňom uvedené nie sú aktuálne a pravdivé. Toto konanie bolo ukončené rozhodnutím pod č. ODT-10890-4/2010 z 30.05.2011, ktorým sa Družstvu zakázal predaj majetkových hodnôt. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 18.07.2011. Na tvrdenie navrhovateľky, že Družstvo malo poskytnúť Obchodníkovi s CP 26.179.149,64 EUR odporca konštatuje, že pri výkone dohľadu u Obchodníka s CP nenašiel žiadne dokumenty, ktoré by nasvedčovali tomu, že by Družstvo zverilo Obchodníkovi s CP finančné prostriedky. NBS nebola pri vykonávaní dohľadu nečinná, nespôsobilá žiadne prietahy v konaní, postupovala v súlade so ZoCP, preto odporca žiadal návrh zamietnuť.

Právna zástupkyňa navrhovateľky na pojednávaní 17.06.2014 doručila súdu písomný návrh z 10.01.2014 na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, podľa ustanovenia § 109 ods.1 písm. c) O.s.p. s poukazom na ustanovenie §1 O.s.p., podľa ktorého vnútroštátny súd je povinný zabezpečiť spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov konania.

Návrh bol odôvodnený na tom skutkovom základe, že navrhovateľka sa pred vnútroštátnym súdom domáha náhrady škody proti členskému štátu z titulu zodpovednosti za škodu, ktorá jej mala byť spôsobená nesprávnym a neodborným dohľadom zo strany verejnoprávneho orgánu a to NBS nad Družstvom, ktorého bola členkou a Obchodníkom s CP, ktorého Družstvo používalo na zhodnocovanie finančných prostriedkov získaných od navrhovateľky. Družstvo zhromažďovalo peňažné prostriedky a zabezpečovalo ich zhodnocovanie v zmysle zákona č.566/2001 Z.z. podľa § 126 zákona o cenných papieroch, a to na základe zverejneného Prospektu investície, ktorý schválila NBS. Prospekt investície bol vypracovaný k 20.02.2002, doplnený dodatkami z 21.03. 2003 a z 03.06. 2008. Dohľad nad aktuálnosťou, úplnosťou a pravdivosťou prospektu bol zverený NBS. Podľa návrhu, právna úprava inštitútu prospektu investície obsiahnutá v zákone o cenných papieroch je výsledkom implementácie Smernice 2003/71/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 04.11. 2003 o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že Družstvo svojim konaním porušovalo okrem iných aj ust. § 125c ods. 1 v spojení s ust. § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od 31.12.2006, avšak NBS voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011 vydaním rozhodnutia o zákaze činnosti, s odvolaním sa na to, že NBS dohliadať ani sankcionovať Družstvo pred 01.06.2010 nemohla za prípadné nedodržanie prospektu investície a pred 01.01.2009 ani za prípadné neaktualizovanie prospektu investície z dôvodu, že nemala na to zákonné kompetencie. Súd mal položiť Súdnemu dvoru EÚ dve prejudiciálne otázky, prvú - či je porušením práva Európskej únie, ak členský štát zavedie do vnútroštátneho poriadku inštitút verejnej ponuky majetkových hodnôt, ktorý je zjavne totožný s inštitútom verejnej ponuky cenných papierov predpokladaným v Smernici 2003/71/ES Európskeho parlamentu a Rady o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo o ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/ 34/ES a na tento inštitút verejnej ponuky majetkových hodnôt sa štát následne odvoláva vo vnútroštátnom konaní o zodpovednosti za škodu štátu spôsobenú NBS spotrebiteľom na finančnom trhu nedostatočným výkonom dohľadu nad subjektmi prevádzkujúcimi verejnú ponuku majetkových hodnôt tým spôsobom, že štát argumentuje, že inštitút verejnej ponuky majetkových hodnôt je osobitosťou národnej legislatívy, na ktorú sa právo Európskej únie nevzťahuje. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku mal súd položiť druhú otázku - či je porušením článku 288 Zmluvy o fungovaní

v Európskej únii v spojení s článkom 29 Smernice 2003/71/ES Európskeho parlamentu a Rady o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo o ich prijatí na obchodovanie a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES ak členský štát v rozpore s povinnosťami uloženými štátu v článku 21 ods.3 písm. d) a f) Smernice, poukazuje vo vnútroštátnom konaní o zodpovednosti za škodu štátu spôsobenú NBS spotrebiteľom na finančnom trhu nedostatočným výkonom dohľadu nad subjektmi prevádzkujúcimi verejnú ponuku majetkových hodnôt, že NBS nemala v zmysle vnútroštátnej legislatívy po implementácii Smernice 2003/71/ES dostatočné kontrolné a sankčné kompetencie na včasné zakázanie nezákonne vykonávanej verejnej ponuky majetkových hodnôt subjektmi, nad ktorými mala v zmysle vnútroštátnej legislatívy povinnosť vykonávať dohľad na finančnom trhu.

Odporca žiadal, aby súd návrh prejudiciálneho konania pred Súdny dvor Európskej únie podľa článku 267 (pôvodného článku 234) Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva zamietol, nakoľko navrhovateľka zavádzajúco tvrdí, že Inštitút verejnej ponuky majetkových hodnôt je zjavne totožný s Inštitútom verejnej ponuky cenných papierov predpokladaným v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2003/71/ES zo 04.11.2003 o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES v platnom znení. Definícia verejnej ponuky do majetkových hodnôt do 21.07.2013 bola zakotvená v § 126 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a ich investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ZoCP), ktorým definícia verejnej ponuky cenných papierov je zakotvená v § 120 ZoCP. Z týchto definícií je zrejmé, že ide o dva absolútne odlišné Inštitúty, ktoré boli zavedené do právneho poriadku Slovenskej republiky od 01.01.2002 na základe zákona ZoCP. Úprava verejnej ponuky majetkových hodnôt bola zavedená do právneho poriadku Slovenskej republiky z dôvodu, aby upravila podmienky činnosti už v praxi existujúcich a podnikajúcich podnikateľských subjektov, na ktoré sa verejná ponuka cenných papierov nevzťahovala a ani sa nevzťahuje z dôvodu rozdielného zadefinovania verejnej ponuky cenných papierov a verejnej ponuky majetkových hodnôt, ktoré zohľadňuje aj rozdielne investičné stratégie a metódy podnikania pri verejnej ponuke majetkových hodnôt v porovnaní s podnikaním pri verejnej ponuke cenných papierov na základe zverejneného prospektu cenných papierov, ktorý pôvodne schvaľoval Úrad pre finančný trh a to v období od 01.01.2002 do 31.12.2005 a neskôr po 01.01.2006 NBS. Podľa názoru odporcu táto zákonná úprava plne rešpektuje článok 16 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého sa sloboda podnikania uznáva v súlade s právom EÚ, vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou. Podľa názoru odporcu odpoveď na prvú prejudiciálnu otázku nemôže byť kladná a preto je bezpredmetné zaoberať sa druhou prejudiciálnou otázkou, nakoľko alternatívne investičné možnosti, medzi ktoré možno zahrnúť aj činnosť vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt začala v rámci Európskej únie regulovať až smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ zo dňa 08.06.2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a zmene na doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadením (ES) číslo 1060/2009 (EÚ) číslo 1095/2010. Alternatívne investičné fondy podľa vyjadrenia odporcu tvoria heterogénnu skupinu investičných združení rôznych právnym foriém zriadených v rôznych právnych systémoch. Cieľom smernice EÚ 2011/61/EÚ, podľa bodu 4 v spojení s bodom 1 jej preambuly je ustanoviť vnútorný trh pre správcoch alternatívnych investičných fondov a harmonizovaný a prísny regulačný rámec, ako aj rámec dohľadu pre činnosti všetkých správcoch alternatívnych o investičných fondov v rámci Európskej únie vrátane správcoch alternatívnych investičných fondov, ktorí majú sídlo v členskom štáte EÚ.

Podľa § 109 ods.1 písm. c) O.s.p., súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Podľa článku 267 Konsolidovaného znenia Zmluvy o fungovaní Európskej únie (pôvodný článok 234 ZES), Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať predbežný nález o otázkach, ktoré sa týkajú:

- a) výkladu zmlúv;
- b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie;

Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento súdny orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol.

Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie.

Súd má zato, že verejná ponuka majetkových hodnôt nie je regulovaná smernicou EÚ 2003/71/ES - smernicou o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES na znenie ktorej sa navrhovateľ odvoláva v návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Alternatívne investičné možnosti, medzi ktoré je možné zahrnúť aj činnosť vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt začala v rámci EÚ regulovať až smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 08.06.2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadením (ES) číslo 1060/2009, (EÚ) číslo 1095/2010.

Súd má za to, že rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie o položených otázkach nie je nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej z dôvodu vyššie uvedeného, ako i na základe zhodnotenia dokazovania vo veci samej a z tohto dôvodu sa neobrátil na Súdny dvor Európskej únie. Súd návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie zamietol aj z dôvodu, že prvostupňový súd nie je súdom, proti ktorému rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva a preto mu táto povinnosť obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie nevyplýva, nakoľko táto povinnosť vyplýva po zhodnotení skutkových okolností len súdu, voči ktorému rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

Vo veci samej súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, vyjadreniami právnej zástupkyne navrhovateľky, zástupkyne odporcu, oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov založených v spise, ktorých obsah cituje v rozsudku, s ostatnými listinami založenými v spise, pričom prihliadol na obsah spisového materiálu podľa § 120 ods.1 O.s.p. a zistil nasledovný skutkový stav:

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovateľka bola členkou družstva PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKÉ INVESTÍCIE, do tohto družstva vložila členský vklad (vydokladovala). Doklady o vystúpení z Družstva, zániku členstva a vzniku práva na vyplatenie vyrovnacieho podielu rozhodnutím predstavenstva družstva (čl. 16 ods.3 Stanov družstva) navrhovateľka nepredložila. Pohľadávku si navrhovateľka uplatnila v konkurznom konaní, avšak prihláška bola správcom konkurznej podstaty odmietnutá.

Z vyššie špecifikovaných listín a vyjadrení mal súd preukázané, že Úrad pre finančný trh rozhodnutím z 21.03.2002 schválil Družstvu Prospekt investície, pri ktorom Družstvo požiadalo návrhom na začatie konania doručeným Úradu dňa 16.04.2003 o schválenie jeho dodatku. Úrad pre finančný trh Družstvo oboznámil o splnení podmienok pre schválenie tohto dodatku podľa § 127 ods. 4 v spojení s § 122 ods. 7 zákona č. 566/2001 Z.z. a zároveň Družstvo upozornil, že nie je povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v Prospekte investície s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb podpisujúcich prospekt, pretože úrad vykonáva dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 135 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z.z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou družstva.

Dňa 02.06.2008 uzavrelo Družstvo s obchodníkom s cennými papiermi Capital Invest, o.c.p., zmluvu o riadení portfólia, podľa ktorej sa obchodník s cennými papiermi ako obhospodarovateľ zaviazal riadiť portfólio Družstva ako jeho klienta v súlade so schváleným Prospektom investícií a jeho dodatkami, čo v sebe zahŕňalo hospodárenie s portfóliom klienta na základe rozhodnutia obhospodarovateľa, sledovanie a vyhodnocovanie spravovaného portfólia, obstarávanie predaja cenných papierov z portfólia klienta, uschovávanie a správu cenných papierov, optimalizáciu portfólia, poskytovanie konzultácií a finančných analýz. Obchodník s cennými papiermi sa zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia klienta vo výške 8% ročne.

Investíciami vloženými do Družstva, ktoré tvorili vklady členov Družstva mal právo disponovať výhradne Capital Invest, o.c.p. na základe zmluvy o riadení portfólia, z ktorej vyplývali práva a povinnosti zmluvných strán uzatvorenej medzi Obchodníkom s CP a Družstvom. Zmluva bola ukončená zo strany Obchodníka s CP výpoveďou z 30.03.2010. Po zániku záväzkového vzťahu medzi Družstvom a Obchodníkom s CP, sa Družstvo domáhalo svojich nárokov vyplývajúcich zo zmluvy voči Obchodníkovi

s CP rôznymi žiadosťami a výzvami na zaplatenie dlžných súm. Družstvo sa svojich nárokov voči Obchodníkovi s CP nedomáhalo súdnou cestou. Družstvo finančné prostriedky, ktoré získalo od svojich členov neposkytovalo Obchodníkovi s CP na základe zmluvy kde by bola špecifikovaná výška poskytnutej sumy, ale zamestnanci Obchodníka s CP priamo disponovali s peniazmi Družstva na základe udeleného súhlasu Družstvom. S finančnými prostriedkami na účte Družstva boli oprávnené disponovať zamestnankyne Obchodníka s CP pani I., T., R. O. K.I.. Družstvo malo účty C. I. I. O..I., C. Č. V. D. O..I.. O. C. Ú. D. O..I..

Podľa čl.2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 1 zák.č. 514/2003 Z.z., tento zákon upravuje

- a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,
- b) zodpovednosť obce a vyššieho územného celku (ďalej len "územná samospráva") za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy,
- c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

Podľa ustanovenia § 3 ods.1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods.1 cit. zákona, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa §9 ods. 2 cit. zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 cit. zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 17 ods. 1 cit. zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 127 ods.2 a §128 zákona č. 566/2001 Z.z. zákona o cenných papieroch, v znení kedy Úrad pre finančný trh schválil pre družstvo prospekt investície, Prospekt investície schvaľuje úrad na žiadosť právnickej osoby alebo fyzickej osoby uskutočňujúcej verejnú ponuku majetkových hodnôt podľa § 126 (ďalej len "vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt"). Úrad pre finančný trh schválil prospekt investície podľa ustanovenia § 127 ods.4 zákona č.566/2001 Z.z. s poukazom na ustanovenia §125 ods.7 zák.č. 566/2001 Z.z., nakoľko podľa §128 zák.č. 566/2001 Z.z. obsahoval zákonom špecifikované náležitosti.

Z obsahu návrhu je zrejmé, že navrhovateľka sa voči odporcovi domáha náhrady škody titulom zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., preto súd nárok posudzoval v intenciách tohto zákona.

Na základe schváleného prospektu investície Úradom pre finančný trh UTF -002/2002/ SPI z 21.03.2002, právoplatný 28.03.2002, bolo Družstvo oprávnené ponúkať majetkové hodnoty s lehotou verejnej ponuky 10 rokov. Prospekt investície bol informačným dokumentom, z obsahu ktorého investori získavali informácie pre ich investičné rozhodnutie.

Zo Zmluvy o zriadení portfólia z 02.06.2008 mal súd preukázané založenie zmluvného vzťahu medzi Družstvom a Obchodníkom s cennými papiermi CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s.. Predmetná zmluva bola Obchodníkom s cennými papiermi vypovedaná listom z 30.03.2010 s účinnosťou od 01.05.2010. Po

tomto úkone Družstvo listom z 15.04.2010 požiadalo NBS o preskúmanie postupu spoločnosti CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s.. V tomto čase Družstvo však nepodalo žalobu voči Obchodníkovi s cennými papiermi o náhradu škody, ale žiadalo NBS aby situáciu riešila.

Na základe zisteného skutkového stavu do 01.06.2010 - NBS ako aj jej právny predchodca Úrad pre finančný trh v súlade so zákonom č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch postupovali správne vo vzťahu k Družstvu, ktoré bolo NBS povinné predkladať polročné správy o svojom hospodárení. Z obsahu správ nevyplývali žiadne informácie o prípadnej zhoršenej finančnej situácii Družstva a ani po rokovaní so štatutárom Družstva ako aj s ostatnými štatutármi dcérskych spoločností družstva. Obsah prerokovaných skutkových okolností o činnosti Družstva mal súd preukázaný zo zápisu z prerokovania problémov a nezrovnalostí v činnosti družstiev z 24.08.2007. Družstvo dňa 10.10.2007 doručilo NBS list s tým, že zo strany družstiev nedošlo k porušeniu zákona a prospektov investícií schválených Úradom pre finančný trh z dôvodov v liste špecifikovaných. Družstvo sa vyjadrilo k systému fungovania družstiev vzhľadom na ich investičnú stratégiu, že vtedajší stav zodpovedal dlhoročnej finančnej spolupráci medzi spoločnosťami CI HOLDINGU, a.s., jej dcérskymi spoločnosťami a družstvami. Podľa názoru Družstva narušenie tohto systému by mohlo týmto spoločnostiam spôsobiť značné škody ako aj na druhej strane náklady, keďže finančné vzťahy medzi uvedenými spoločnosťami sú dlhodobými investičnými vzťahmi. Družstvu a jeho dcérskym spoločnostiam sa javilo ako problematické zabezpečiť do portfólia družstiev iné investičné nástroje, ktorých emitentami by boli spoločnosti v rámci finančnej skupiny CI HOLDING, a.s.. Družstvo zdôraznilo, že dlhodobé vysoké výnosy členov družstiev boli zabezpečené najmä dobrou investičnou stratégiou družstiev, pričom bola vyslovená obava, že jej zmenou by mohlo prísť k ich ohrozeniu, resp. narušeniu dôveryhodnosti družstiev, ak by nebolo naďalej zo strany ich členov možné, aby jednotlivé družstvá boli naďalej schopné plniť svoje záväzky. Za vyše päťročné obdobie pôsobenia družstiev na slovenskom finančnom trhu nebola evidovaná ani jedna sťažnosť zo strany členov družstiev a taktiež družstvám nebolo zrejmé, že by NBS disponovala nejakou sťažnosťou voči jednotlivým družstvám.

Tak ako súd uviedol vyššie, Družstvo až listom doručeným NBS dňa 15.04.2010 požiadalo NBS o preskúmanie postupu spoločnosti CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. potom, čo mu Obchodník CP vypovedal zmluvu o zriadení portfólia. Z obsahu listinných dôkazov, ako aj z obsahu výpovede splnomocneného zástupcu odporcu mal súd preukázané, že NBS vykonala v období od 20.04.2010 do 06.05.2010 u Obchodníka s cennými papiermi dohľad na mieste. NBS v tomto období vyzvala Družstvo listom z 20.04.2010, aby predložilo žiadosť o schválenie dodatku prospektu investície tak, aby Družstvo mohlo pokračovať v zhodnocovaní finančných prostriedkov, keďže NBS zistila, že podstatná časť prospektu investície sa stala neaktuálna.

Z obsahu listinných dôkazov mal súd preukázané, že Družstvo predložilo NBS dňa 28.04.2010 žiadosť o schválenie dodatkov k prospektu investície. Týmto bolo začaté konanie, ktoré bolo podľa § 21ods.1 písm. a) zákona č.747/2004 Z.z. prerušené rozhodnutím OPK-5664/1-2/2010 z 10.05.2010 na čas, kedy Družstvo bolo povinné odstrániť nedostatky žiadosti a žiadosť doplniť. Družstvo ani po opakovanom predĺžení lehoty na odstránenie väd žiadosti nedostatky neodstránilo, v dôsledku čoho NBS rozhodnutím OPK -5664/1-5/2010 z 26.08.2010 konanie vo veci žiadosti o schválenie dodatkov k prospektu investície, zastavila. Rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Bankovej rady NBS číslo GUV-1744/2010 z 08.12.2010, právoplatné 16.12.2010.

NBS súbežne začala voči Družstvu konanie o uložení sankcie podľa § 144 ods.4 zákona č.566/2001 Z.z. za porušenie ustanovenia §129 ods.3 v spojení s ustanovením §128 ods.1 písm. b), c) a h) ZoCP a §125c ods.1 v spojení s §127ods.4 ZoCP, rozhodnutím ODT -10890-4/2010 z 30.05.2011, právoplatné 18.07.2011. Týmto rozhodnutím NBS Družstvu zakázala predaj majetkových hodnôt, avšak nezakázala Družstvu vykonávať inú činnosť, keďže NBS takéto kompetencie voči Družstvu ako podnikateľskému subjektu nemala.

Súd dodáva, že NBS na základe získaných poznatkov o činnosti Družstva ako aj Obchodníka s CP, podala dňa 27.07.2010 orgánom činným v trestnom konaní oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu. Podľa uznesenia Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, vyšetrovateľa odboru boja proti korupcii č. k. ČVS:PPZ-153/BPK-B-2010 zo 16. 11. 2010, bolo dňa 10.08.2010 začaté trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a ods. 4 písm. a) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona.

Súd vznik škody titulom nesprávneho úradného potupu posudzoval v zmysle §9 zákona č.514/2003 Z.z.. Navrhovateľka bola povinná preukázať zákonné podmienky vzniku zodpovednosti odporcu za vznik škody, ktorá mala navrhovateľke vzniknúť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom NBS pri výkone dohľadu nad Družstvom, ktorého bola členkou. Zákonné podmienky vzniku zodpovednosti odporcu za vznik škody musia byť splnené kumulatívne bez ohľadu na zavinenie, nakoľko ide o objektívnu zodpovednosť štátu, ktorej sa nemôže zbaviť. Navrhovateľka musí nesprávny úradný postup orgánu štátu spoľahlivo preukázať ako aj, že jej vznikla škoda v príčinnej súvislosti s nepravým úradným postupom štátneho orgánu. Podľa názoru súdu navrhovateľka nepreukázala, že by NBS vo vzťahu k Družstvu nesprávne úradne postupovala. Práve naopak, v konaní bolo preukázané, že NBS až od účinnosti zákona č.566/2001 Z.z. o cenných papieroch od 01.06.2010 bola oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt- Družstvo, dodržiava schválený prospekt investície. NBS nevykonávala a ani nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, nakoľko by konala v rozpore s čl. 2 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a v rozpore s ustanoveniami zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska, so zákonom č.566/2001 Z.z. o cenných papieroch a zákonom č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom.

Súd návrh zamietol z dôvodu, že navrhovateľka nepreukázala už prvú z troch podmienok vzniku zodpovednosti za vznik škody a to nesprávny úradný postup NBS a z dôvodu hospodárnosti konania sa s ostatnými podmienkami vzniku zodpovednosti štátu výškou škody a príčinnou súvislosťou s nesprávnym úradným postupom NBS pri výkone dohľadu nad Družstvom, nezaoberal.

Súd konštatuje, že činnosť vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt je zákonom o cenných papieroch regulovaná len čiastočne, v §126 až §130 ZoCP. Alternatívne investičné možnosti začala v rámci Európskej únie regulovať až smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 08.06.2011 o správcach alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení ES č.1060/2009 a EÚ č.1095/2010, smernica EÚ 2011/61/EÚ, ktorú podľa čl. 66 ods.1 majú členské štáty EÚ vrátane Slovenskej republiky prevziať do svojich právnych poriadkov do 22.07.2013. Prevzatie smernice sa má vykonať na základe vládneho návrhu novely zákona č.203/2011 Z.z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších prepisov a zákona č.566/2001 o cenných papieroch.

Súd je toho názoru, že nárok na náhradu škody voči štátu môže byť úspešne uplatnený iba vtedy, ak poškodený nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý je povinný plniť. Uznesením Okresného súdu Bratislava I z 11.04.2011, sp. zn. 3K 95/2010 mal súd preukázané, že na majetok Družstva ako úpadcu bol vyhlásený konkurz. Do funkcie správcu bol ustanovený K.. K. Q. a veritelia Družstva boli vyzvaní na prihlásenie pohľadávok v lehote 45 dní odo dňa vyhlásenia konkurzu. Navrhovateľka prihlásila svoju pohľadávku do konkurzu, táto však bola správcom konkurznej podstaty odmietnutá (dôvody odmietnutia navrhovateľka nepreukázala).

Podľa ustálenej súdnej judikatúry, rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cz 110/84 (publikovaného Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. 4/87), ktorá je s poukazom na závery rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.05.2006, sp. zn. 4Cdo 199/2005, naďalej aplikovateľná a rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 25 Cdo 1404/2004 platí, že nárok na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. ako aj zákona č. 514/2003 Z.z. môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom, napr. titulom vydania bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Preto ak má navrhovateľka pohľadávku voči subjektu, ktorý ju získal ako prospech a má povinnosť tento prospech vydať, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu, či už podľa zákona č. 58/1969 Zb. alebo zákona č. 514/2003 Z.z., a tým ani predpoklad existencie škody.

S poukazom na tieto skutočnosti súd vyhodnotil žalobu za predčasne podanú.

Súd návrh zamietol ako predčasne podaný aj z dôvodu, že navrhovateľka ako bývalá členka družstva, ktorá sa stane v dôsledku nevyplatených finančných prostriedkov družstvom veriteľom družstva, si svoje nároky na náhradu škody môže uplatniť v zmysle ustanovenia §243a ods.4 Obchodného zákonníka za splnenia podmienok vzniku škody voči členom predstavenstva družstva alebo členom kontrolnej komisie podľa ustanovenia §244 Obchodného zákonníka. Obchodný zákonník v § 251 ods. 2, § 243a

ods. 4 a § 244 ods. 8 explicitne zakotvuje, že každý člen družstva je oprávnený v mene družstva podať žalobu o náhradu škody proti členovi predstavenstva z titulu jeho zodpovednosti voči družstvu za ním spôsobenú škodu, že každý veriteľ družstva môže vo svojom mene a na vlastný účet uplatniť nároky družstva na náhradu škody proti členom predstavenstva a tiež proti členom kontrolnej komisie, ak veriteľ družstva nemôže uspokojiť svoju pohľadávku z majetku družstva, a taktiež, že ak je na majetok družstva vyhlásený konkurz, nároky veriteľov družstva proti členom predstavenstva a tiež proti členom kontrolnej komisie družstva môže uplatňovať správca konkurznej podstaty družstva voči členom predstavenstva družstva, ktorí ak porušili svoje povinnosti pri výkone svojej funkcie sú zodpovední spoločne a nerozdielne za škodu, ktorú tým družstvu spôsobili. Existencia pohľadávky navrhovateľky na náhradu škody voči vyššie uvedeným subjektom Družstva vylučuje možnosť, podľa názoru súdu, aby sa navrhovateľka domáhala náhrady škody voči štátu podľa zákona č.514/2003 Z.z.. Navrhovateľka nepreukázala, že by bez svojej viny sa neúspešne domáhala náhrady škody voči subjektom Družstva. Skutočnou škodou je aj ujma spočívajúca neuspokojenej pohľadávke navrhovateľky ako veriteľa voči subjektom Družstva, ktorú náhradu požaduje od štátu ako subjektu zodpovedného za prípadný nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci. Táto škoda však vzniká za preukázania všetkých podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu až okamihom, keď sa právo veriteľa na plnenie voči dlžníkovi stane fakticky nevyhľadateľným.

Podľa názoru súdu v danom prípade je právne relevantným prípadný nesprávny úradný postup, ktorého by sa mohla NBS dopustiť zanedbaním dohľadu len vo vzťahu k dohliadanému subjektu, ktorým je Družstvo. Len v prípade takéhoto nesprávneho úradného postupu by prichádzalo do úvahy, že v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom by navrhovateľke vznikla škoda. Navrhovateľka poukázala, že jej vznikla škoda aj v príčinnej súvislosti so zanedbaním dohľadu zo strany NBS nad činnosťou Obchodníka s CP, pričom uviedla, že Družstvo poskytovalo finančné prostriedky potom, ako ich získalo od navrhovateľky Obchodníkovi s CP na základe zmluvy o riadení portfólia. Medzi Družstvom a Obchodníkom s CP tak vznikol záväzkový vzťah, na základe ktorého boli obaja účastníci zmluvy povinní plniť z uzavretej zmluvy. Ak Družstvo zistilo, že Obchodník s CP si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy neplní, bolo jeho povinnosťou domáhať sa súdnou cestou pohľadávok, na ktoré malo na základe uzavretej zmluvy nárok. Len v prípade, ak by sa Družstvo svojej pohľadávky nedomohlo voči Obchodníkovi s CP titulom nároku vyplývajúcim zo zmluvy, bolo by možné (teoreticky) dospieť k záveru, že Družstvu vznikla škoda v súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom NBS spočívajúcom v zanedbaní dohľadu nad Obchodníkom s CP. V priamej príčinnej súvislosti s prípadným preukázaným nesprávnym úradným postupom nad dohliadaným subjektom - Obchodníkom s CP mohla vzniknúť škoda len na strane Družstva, čo je však subjekt odlišný od navrhovateľky. Podľa názoru súdu z vyššie uvedených dôvodov je prípadný nesprávny úradný postup NBS vyplývajúci z dohľadu nad Obchodníkom s CP v danom prípade právne irelevantný, pretože na strane navrhovateľky nedošlo k vzniku škody v priamej príčinnej súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom NBS spočívajúcom v zanedbaní dohľadu nad Obchodníkom s CP, preto sa súd takýmto prípadným nesprávnym úradným postupom ani nezaoberal.

Podľa názoru súdu odporca v konaní preukázal, že NBS dohľad nad dohliadaným subjektom - Družstvom nezanedbala. Súd sa priklonil k názoru odporcu, že Družstvo bolo dohliadaným subjektom len v obmedzenom rozsahu (dohľad nad plnením povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt) v súlade s ustanoveniami § 125 až 128 ZoCP. V súlade s uvedenými stanovami Úrad pre finančný trh schválil Družstvu Prospekt investície, pričom posudzoval len jeho úplnosť (§ 127 ods. 4 v spojení s § 125 ods. 7 ZoCP), t.j. či obsahuje všetky údaje a vzájomný súlad predložených údajov a ich zrozumiteľnosť. Za pravdivosť údajov v Prospekte investície zodpovedali príslušné orgány Družstva. Odporca tiež preukázal, že nebolo v právomoci NBS schvaľovať zmluvu o riadení, resp. portfólia. Prospekt investície mal podľa zákona obsahovať len zoznam zmlúv, ktoré zabezpečujú odbyť výrobkov navrhovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt alebo realizáciu služieb, ktoré poskytuje (podstatná náležitosť § 128 ods. 1 písm. a) bodu 10 ZoCP). NBS nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, pretože v takom prípade by došlo k prekročeniu jej kompetencií. NBS až od 01.06.2010 bola oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt dodržiava schválený prospekt investície.

Súd konštatuje, že štát Slovenská republika, nemôže priamo zasahovať do vlastnej činnosti Družstva a jeho majetkovoprávných vzťahov, v ktorých má Družstvo autonómne postavenie. Vnútročné vzťahy Družstva sa spravovali v danom čase stanovami družstva a Obchodným zákonníkom. Navrhovateľka

ako členka Družstva (podnikateľského subjektu) neinvestovala predmetné peňažné prostriedky do subjektu, na činnosť ktorého nemala žiaden vplyv, ale práve naopak členská schôdza je najvyšším orgánom družstva, prostredníctvom ktorého členovia uplatňujú svoje právo riadiť záležitosti družstva, kontrolujú činnosť družstva a jeho orgánov v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka a Stanov PDSI. Navrhovateľka nepreukázala, že počas členstva v Družstve realizovala svoje oprávnenia vyplývajúce jej z členstva tak, že by aktívne zasahovala do činnosti Družstva za účelom odvrátenia hroziacej škody pri zistení nedostatkov v činnosti štatutárnych zástupcov Družstva.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd návrh zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa §142 ods1 O.s.p., v zmysle zásady úspechu účastníka v konaní. Keďže úspešný odporca si náhradu trov konania neuplatnil, nakoľko mu žiadne nevznikli, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Súdne konanie je podľa § 4 ods.1 písm. k) zák.č. 71/1992 Zb.z. v znení noviel oslobodené od súdneho poplatku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, na tunajšom súde, písomne, dvojmo.

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak odvolateľ nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.